

Document de poziție privind interacțiunea dintre legislația în materie de protecție a datelor și dreptul concurenței

Adoptat la 16 ianuarie 2025

Sinteză

Promovarea cooperării dintre autoritățile pentru protecția datelor cu caracter personal și autoritățile de concurență poate fi utilă pentru a proteja persoanele fizice și a le spori opțiunile. De fapt, pe măsură ce modelele de afaceri ale întreprinderilor evoluează, datele cu caracter personal și normele aplicabile prelucrării acestora devin din ce în ce mai importante. Prin urmare, este esențial să se analizeze modalitățile de promovare a coerenței între domenii de reglementare separate, dar interdependente, ținând seama de riscurile care decurg din aplicarea lor incoerentă la nivel individual și societal. Acest lucru va necesita o mai bună înțelegere a relației dintre conceptele utilizate în legislația privind protecția datelor și dreptul concurenței, astfel încât să se consolideze capacitatea autorităților pentru protecția datelor de a lua în considerare contextul economic, precum și capacitatea autorităților de concurență de a include considerente potențial relevante privind protecția datelor în evaluările și deciziile lor.

- În conformitate cu hotărârea CJUE în cauza C-252/21, **cooperarea dintre autoritățile pentru protecția datelor și autoritățile de concurență este, în unele cazuri, obligatorie, și nu opțională.**
- Factorii de decizie **ar trebui să fie conștienți de posibilitatea ca autoritățile și organismele de reglementare competente pentru supravegherea sectorului digital să trebuiască să coopereze mai strâns în anumite cazuri.**
- În prezent, **gradul de cooperare între autorități variază considerabil de la un stat membru la altul și nu este armonizat de dreptul Uniunii.**
- În cadrul autorităților, măsurile interne, cum ar fi înființarea unei echipe specializate care să coordoneze sarcinile de cooperare și să acționeze ca **punct unic de contact pentru alte autorități, ar putea promova cooperarea cu alte autorități de supraveghere.**
- În vederea asigurării unei cooperări eficiente, autoritățile ar trebui **să dezvolte o înțelegere de bază și o familiarizare cu cadrul de reglementare utilizat de omologii relevanți.**

Cuprins

1	INTRODUCERE	4
2	PROMOVAREA SINERGIILOR ȘI A CONVERGENȚELOR	4
2.1	Protecția persoanelor și a procesului decizional al acestora	4
2.2	Evoluția protecției datelor odată cu dezvoltarea economiei digitale	5
3	MODUL ÎN CARE POT INTERACȚIONA CONCEPTELE	6
3.1	Protecția persoanelor și a procesului decizional al acestora	6
3.2	Legalitatea [articolul 5 alineatul (1) litera (a)]: o aplicare a cauzei Meta în cadrul RGPD	7
3.3	Un exemplu de consolidare a luării în considerare a protecției datelor	8
4	VALORIFICAREA COOPERĂRII	8
4.1	De ce ar trebui să coopereze autoritățile pentru protecția datelor și autoritățile de concurență	8
4.2	Modele de cooperare existente în statele membre ale UE	9
4.3	Modalități de îmbunătățire a cooperării	10
5	CONCLUZIE	11

Comitetul European pentru Protecția Datelor adoptă următorul document de poziție:

1 INTRODUCERE

1. În cazul autorităților de reglementare în domeniul protecției datelor, modificările recente din peisajul juridic ridică numeroase probleme în ceea ce privește aspectele aflate la intersecția dintre legislația privind protecția datelor și dreptul concurenței. Din hotărârea în cauza Meta/Bundeskartellamt¹ reiese în mod clar că obiectivele de reglementare în materie de protecție a datelor și concurență nu pot fi întotdeauna urmărite în mod izolat. În schimb, autoritățile de reglementare ar putea fi nevoite să coopereze și să se coordoneze pentru a explora sinergiile și pentru a se implica în activități coerente, eficiente și complementare de asigurare a respectării legii. O astfel de cooperare poate aduce beneficii persoanelor fizice, corporațiilor și altor entități: aceasta permite diferitelor autorități de reglementare să protejeze persoanele din UE în modul cel mai eficient și asigură interpretarea și aplicarea consecventă a normelor juridice.
2. Deși este posibil ca RGPD și dreptul concurenței să se aplice pentru aceiași actori și aceleași activități, acestea sunt în mod clar domenii de drept distincte, bazate pe concepte juridice și obiective diferite și cu propriul cadru de asigurare a respectării legii. În timp ce legislația privind protecția datelor are ca scop garantarea dreptului fundamental al persoanelor vizate la protecția datelor lor cu caracter personal, în special împotriva prelucrării ilegale, inechitabile și netransparente a datelor lor cu caracter personal², dreptul concurenței urmărește „să protejeze funcționarea eficientă a piețelor”³. Prin urmare, este necesară o analiză pentru a evalua situațiile în care apare interacțiunea dintre protecția datelor și concurență.
3. Prin prezentul document de poziție, CEPD oferă o scurtă analiză a acestei interacțiuni și formulează recomandări pentru dezvoltarea în continuare a cooperării existente între autoritățile de reglementare.

2 PROMOVAREA COOPERĂRII ȘI A CONVERGENTELOR

2.1 Protecția persoanelor și a procesului decizional al acestora

4. Legislația UE în materie de protecție a datelor și dreptul concurenței sunt în mod clar cadre juridice și domenii de drept distincte care urmăresc obiective diferite. Cu toate acestea, ele cuprind o serie de elemente comune potențiale, cum ar fi protecția persoanelor fizice și a alegerilor acestora. Într-adevăr, în timp ce politica de protecție a datelor urmărește să protejeze persoanele fizice împotriva oricărei prelucrări ilegale sau inechitabile a datelor lor cu caracter personal, politica în domeniul concurenței urmărește să garanteze condițiile unei concurențe libere și nenedurate între întreprinderi pe piețele

¹ Hotărârea din 4 iulie 2023, Meta Platforms și alții, C-252/21, ECLI:EU:C:2023:537, denumită, de asemenea, „**hotărârea Bundeskartellamt**” în prezentul document de poziție.

² A se vedea articolul 8 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene („Carta”) și articolul 16 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), care prevăd dreptul oricărei persoane la protecția datelor cu caracter personal care o privesc.

³ Comisia Europeană: Direcția Generală Concurență, 2017, *EU competition policy in action: COMP in action* (Politica UE în domeniul concurenței în acțiune: COMP în acțiune), Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, <https://data.europa.eu/doi/10.2763/897035>.

relevante în interesul consumatorilor⁴, prin promovarea inovării, a diversității ofertei și a prețurilor atractive⁵. Acest obiectiv de protecție a persoanelor în calitate de consumatori în temeiul dreptului concurenței este exprimat prin interzicerea cartelurilor, a abuzului de poziție dominantă și prin combaterea concentrărilor anticoncurențiale, care, fără intervenție, pot aduce prejudicii consumatorilor, sub forma unor prețuri mai mari, a unei game mai reduse de opțiuni sau a unui nivel mai scăzut de calitate și inovare⁶.

5. Întărirea legăturii dintre protecția datelor cu caracter personal și concurență poate contribui la protecția persoanelor fizice și la bunăstarea consumatorilor prin consolidarea abordării în comun a respectării drepturilor lor fundamentale și a bunei funcționări a piețelor competitive.
6. Prin urmare, ar fi benefic să se consolideze cooperarea dintre autoritățile pentru protecția datelor și autoritățile de concurență, în special atunci când există aspecte în care aplicarea dreptului concurenței și aplicarea normelor de protecție a datelor se intersectează în mod clar. Acest lucru ar contribui la identificarea și abordarea în amonte a tensiunilor care ar putea apărea în anumite situații între cele două domenii de drept. În acest mod, o cooperare sporită între autorități ar putea permite îmbunătățirea coerenței și a eficacității acțiunilor lor respective, atât în beneficiul persoanelor fizice, cât și al entităților care trebuie să respecte cerințele legale din ambele domenii.

2.2 Evoluția protecției datelor odată cu dezvoltarea economiei digitale

7. Economia digitală a plasat datele cu caracter personal în centrul multor modele de afaceri. Prin urmare, protecția datelor a devenit, în unele cazuri, un parametru important al concurenței⁷. În același timp, legislația UE privind protecția datelor urmărește să prevină prelucrarea ilegală și inechitabilă a datelor cu caracter personal, inclusiv în cazul unor dezechilibre de putere între operatorii de date și persoana ale cărei date cu caracter personal sunt colectate.
8. În noua sa comunicare privind definirea pieței relevante⁸, Comisia recunoaște că, atunci când definește piața relevantă, protecția vieții private și a datelor cu caracter personal oferită consumatorilor poate fi unul dintre parametrii concurenței care trebuie luați în considerare⁹. Cu alte cuvinte, viața privată

⁴ A se vedea articolele 101 și 102 din TFUE.

⁵ Comisia Europeană: Direcția Generală Concurență, 2024, *Protecting competition in a changing world: Evidence on the evolution of competition in the EU during the past 25 years* (Protejarea concurenței într-o lume în schimbare: Dovezi privind evoluția concurenței în UE în ultimii 25 de ani). Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene <https://data.europa.eu/doi/10.2763/089949>.

⁶ De exemplu, articolul 102 din TFUE precizează că un abuz de poziție dominantă constă în faptul că „limitează producția, comercializarea sau dezvoltarea tehnică în dezavantajul consumatorilor”.

⁷ A se vedea, de asemenea, Comisia Europeană, [Sinteză privind politica în domeniul concurenței, aprilie 2024, Non-Price Competition: EU Merger Control Framework and Case Practice](#) (Concurența pe alte criterii decât cel al prețului: cadrul UE de control al concentrărilor economice și practica decizională), numărul 1, p. 4. Punctul 51 din hotărârea în cauza C-252/21 prevede că „accesul la datele cu caracter personal și posibilitatea prelucrării acestor date au devenit un parametru semnificativ al concurenței între întreprinderi în economia digitală. Prin urmare, excluderea normelor în materie de protecție a datelor cu caracter personal din cadrul juridic care trebuie luat în considerare de autoritățile de concurență cu ocazia examinării unui abuz de poziție dominantă nu ar respecta realitatea acestei evoluții economice și ar putea să aducă atingere efectivității dreptului concurenței în cadrul Uniunii”.

⁸ Comisia Europeană, 2024, Comunicare a Comisiei – Comunicarea Comisiei privind definirea pieței relevante în sensul dreptului Uniunii în domeniul concurenței, *Jurnalul Oficial*, C 1645, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/1645/oj>.

⁹ Comisia Europeană, 22 februarie 2024, Comunicarea Comisiei privind definirea pieței relevante în sensul dreptului Uniunii în domeniul concurenței, *Jurnalul Oficial*, C/2024/1645, punctul 13.

este considerată a fi unul dintre parametri, în special „în evaluarea concentrărilor digitale și tehnologice”¹⁰.

9. O piață competitivă poate fi un factor decisiv de facilitare a creării de circumstanțe pentru opțiuni favorabile vieții private¹¹. Cu alte cuvinte, în cazul în care consumatorul are opțiuni diferite pe piață, acest lucru poate încuraja reducerea la minimum a volumului de date cu caracter personal colectate sau poate evita combinațiile și utilizările masive ale datelor cu caracter personal din diferite surse care sunt dăunătoare pentru utilizatori¹². Varianta inversă este, de asemenea, posibilă. Acesta este cazul strategiilor de excludere, care limitează numărul de actori de pe piață și, astfel, pot afecta în mod artificial numărul de soluții favorabile vieții private. Lipsa alternativelor comerciale îi poate determina pe utilizatori să opteze pentru produse cu un grad mai scăzut de protecție a vieții private.
10. În sectorul digital, comportamentul întreprinderilor aflate într-o poziție dominantă poate ridica semne de întrebare cu privire la rolul prelucrării datelor cu caracter personal în consolidarea și exploatarea acestei poziții. Avantajele bazate pe date generate de combinarea și utilizarea încrucișată a datelor cu caracter personal din diferite surse de către „controlorii de acces” (gatekeepers) pe piețele digitale și riscurile pe care aceste avantaje le prezintă pentru echitatea și contestabilitatea acestor piețe sunt evidențiate de interdicțiile prevăzute la articolul 5 alineatul (2) din Regulamentul privind piețele digitale¹³.

3 MODUL ÎN CARE POT INTERACȚIONA CONCEPTELE

3.1 Protecția persoanelor și a procesului decizional al acestora

11. În hotărârea Bundeskartellamt, CJUE a clarificat rolul poziției dominante în contextul valabilității consimțământului în temeiul RGPD. Ca atare, o poziție dominantă nu implică în mod sistematic nulitatea consimțământului¹⁴. Cu toate acestea, sunt necesare anumite condiții pentru a asigura valabilitatea consimțământului¹⁵, deoarece poziția dominantă este de natură să afecteze „*libertatea de alegere a acestui utilizator, care nu ar putea fi în măsură să refuze sau să își retragă consimțământul fără a suferi un prejudiciu*”¹⁶ și „*poate crea un dezechilibru vădit [...] între persoana vizată și operator*”¹⁷.
12. De exemplu, „în cazul în care există un dezechilibru evident de putere, consimțământul poate fi utilizat numai în «circumstanțe excepționale» și în cazul în care operatorul, în conformitate cu principiul responsabilității, poate dovedi că nu există «consecințe adverse» pentru persoana vizată dacă aceasta

¹⁰ În contextul concurenței nebazate pe prețuri, a se vedea [Comisia Europeană, Sinteză privind politica în domeniul concurenței, aprilie 2024, Non-Price Competition: EU Merger Control Framework and Case Practice](#) (Concurența pe alte criterii decât cel al prețului: cadrul UE de control al concentrărilor economice și practica decizională), numărul 1, secțiunea 1.3, p. 5.

¹¹ [Comisia Europeană, 20 decembrie 2020, document de lucru al serviciilor Comisiei – Raport de evaluare a impactului care însoțește documentul Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind piețe contestabile și echitabile în sectorul digital \(Regulamentul privind piețele digitale\), punctele 65-66.](#)

¹² OCDE, 13 iunie 2024, *The intersection between competition and data privacy – Background Note* (Intersecția dintre concurență și confidențialitatea datelor – Notă informativă), punctele 39, 47 și 57, p. 11.

¹³ [Regulamentul \(UE\) 2022/1925 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 septembrie 2022 privind piețe contestabile și echitabile în sectorul digital și de modificare a Directivelor \(UE\) 2019/1937 și \(UE\) 2020/1828 \(Regulamentul privind piețele digitale\).](#)

¹⁴ Hotărârea Bundeskartellamt, punctul 154.

¹⁵ [CEPD, 17 aprilie 2024, Avizul nr. 08/2024 privind consimțământul valabil în contextul modelelor de consimțământ sau de plată puse în aplicare de platformele online mari.](#)

¹⁶ Hotărârea Bundeskartellamt, punctul 148, care face trimitere la considerentul 42 din RGPD.

¹⁷ Ibidem, punctul 149, care face trimitere la considerentul 43 și la articolul 7 alineatul (4) din RGPD.

nu își dă consimțământul, în special dacă persoanelor vizate li se oferă o alternativă care nu are niciun impact negativ”¹⁸, inclusiv posibilitatea discriminării sau a excluziunii sociale, în special în cazurile în care serviciile digitale au un rol proeminent sau sunt decisive pentru participarea persoanelor la viața socială sau accesul la rețelele profesionale, cu atât mai mult în prezența unor efecte de blocare sau de rețea¹⁹. Prin urmare, poziția dominantă ar putea fi utilă pentru a identifica situațiile în care un operator de date ar putea avea un impact asupra utilizatorilor. Totuși, acest concept nu este suficient în sine pentru a evalua valabilitatea consimțământului în temeiul RGPD, ci este util într-o evaluare mai amplă a dezechilibrului de putere în temeiul RGPD. În plus, un operator nu trebuie să dețină o „poziție dominantă” în sensul articolului 102 din TFUE pentru ca poziția sa de piață să fie considerată relevantă pentru asigurarea respectării RGPD²⁰.

3.2 Legalitatea [articolul 5 alineatul (1) litera (a)]: o aplicare a cauzei Meta în cadrul RGPD

13. În hotărârea sa, CJUE a statuat că, atunci când autoritățile de concurență evaluează dacă o întreprindere abuzează de poziția sa dominantă în sensul articolului 102 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), sub rezerva respectării obligației lor de cooperare loială cu autoritățile de supraveghere a protecției datelor, acestea pot evalua dacă condițiile generale de utilizare ale întreprinderilor referitoare la prelucrarea datelor cu caracter personal și punerea lor în aplicare nu sunt conforme cu RGPD, atunci când acest lucru este necesar pentru a stabili existența unui asemenea abuz²¹. Cu toate acestea, evaluările autorităților de concurență cu privire la conformitatea condițiilor generale de utilizare cu RGPD în sensul articolului 102 din TFUE nu pot înlocui evaluarea autorității competente pentru protecția datelor („APD”)²², în special a autorității de supraveghere principale („ASP”) în cazul prelucrării transfrontaliere în cadrul Uniunii Europene²³. În temeiul articolului 4 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), CJUE a considerat că toate autoritățile naționale implicate au obligația de cooperare loială și că autoritățile de concurență sunt obligate să se consulte și să coopereze cu APD atunci când li se solicită, în exercitarea competențelor lor, să examineze dacă comportamentul unei întreprinderi este conform cu dispozițiile RGPD²⁴. Prin urmare, în conformitate cu hotărârea CJUE, cooperarea dintre autoritățile de reglementare este, în unele cazuri, obligatorie, și nu opțională. Potrivit jurisprudenței constante a Curții, principiul cooperării loiale consacrat la articolul 4 alineatul (3) din TUE implică faptul că, în domeniile reglementate de dreptul Uniunii, Uniunea și statele membre, inclusiv autoritățile administrative ale acestora, se respectă și se ajută reciproc în îndeplinirea misiunilor care decurg din tratate²⁵. În special, statele membre trebuie să adopte orice măsură adecvată pentru asigurarea îndeplinirii obligațiilor care decurg

¹⁸ [CEPD, 17 aprilie 2024, Avizul nr. 08/2024 privind consimțământul valabil în contextul modelelor de consimțământ sau de plată puse în aplicare de platformele online mari, punctul 79, p. 21.](#)

¹⁹ [Ibidem, punctul 182, p. 39.](#)

²⁰ Ibidem, punctele 103-105.

²¹ Hotărârea Bundeskartellamt, punctul 62.

²² Articolul 55 din RGPD.

²³ ASP fiind, *conform* articolului 56 din RGPD, autoritatea de supraveghere a sediului principal sau a sediului unic al operatorului sau al persoanei împuternicite de operator, competentă să acționeze în calitate de ASP pentru prelucrarea transfrontalieră efectuată de respectivul operator sau respectiva persoană împuternicită în cauză în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 60 din RGPD.

²⁴ Hotărârea Bundeskartellamt, punctele 54, 58 și 59.

²⁵ Ibidem, punctul 53 și articolul 4 alineatul (3) din TUE.

din dreptul Uniunii, precum și să se abțină de la orice măsură care ar putea pune în pericol realizarea obiectivelor Uniunii²⁶.

14. Hotărârea CJUE creează un stimulent important pentru ca autoritățile să își eficientizeze cooperarea și să convină asupra unor modalități practice de consultare reciprocă.

3.3 Un exemplu de consolidare a luării în considerare a protecției datelor

15. Pe baza unor experiențe precum cea a centrului de schimb de informații digitale (*Digital Clearinghouse*) instituit de AEPD și a avizelor sale inițiale privind necesitatea unei aplicări coerente²⁷, în 2020, CEPD a publicat o declarație²⁸ referitoare la implicațiile fuziunilor asupra vieții private, care evidențiază riscul combinării și acumulării în continuare de date cu caracter personal sensibile de către o întreprindere importantă din domeniul tehnologiei. CEPD reamintește că „este esențial să se evalueze implicațiile pe termen mai lung în ceea ce privește protecția drepturilor economice, protecția datelor și a drepturilor consumatorilor ori de câte ori se propune o fuziune semnificativă”²⁹. De asemenea, afirmă că „implicațiile pe care această fuziune le-ar putea avea asupra protecției datelor cu caracter personal în Spațiul Economic European” vor fi luate în considerare de CEPD³⁰. Prin urmare, protecția vieții private și protecția datelor ar trebui analizate cu atenție, după caz, în cadrul evaluărilor fuziunilor³¹.
16. Având în vedere impactul posibil al protecției datelor la nivelul UE în evaluările fuziunilor economice, o cooperare sporită între autoritățile de concurență și autoritățile pentru protecția datelor – inclusiv la nivelul UE – ar putea ajuta autoritățile de reglementare să fie mai bine informate cu privire la eventualele probleme legate de datele cu caracter personal.

4 VALORIFICAREA COOPERĂRII

4.1 De ce ar trebui să coopereze autoritățile pentru protecția datelor și autoritățile de concurență

17. CEPD a examinat chestiunea cooperării dintre autorități, de exemplu prin ascultarea părerilor experților din acest domeniu și prin lansarea unui sondaj pentru a înțelege modul în care diferitele autorități cooperează.
18. Din aceasta, CEPD a obținut următoarele informații: o bună cooperare între autorități promovează coerența și sinergiile dintre deciziile luate în materie de concurență și de protecție a datelor. Acest

²⁶ A se vedea în acest sens: Hotărârea din 7 noiembrie 2013, UPC Nederland, C-518/11, EU:C:2013:709, punctul 59, și Hotărârea din 1 august 2022, Sea Watch, C-14/21 și C-15/21, EU:C:2022:604, punctul 156.

²⁷ Avizul AEPD intitulat „*Privacy and competitiveness in the age of big data*” (Confidențialitatea și competitivitatea în era volumelor mari de date) https://www.edps.europa.eu/sites/default/files/publication/14-03-26_competition_law_big_data_en.pdf

Avizul AEPD intitulat „*Coherent enforcement of fundamental rights in the age of big data*” (Aplicarea coerentă a drepturilor fundamentale în era volumelor mari de date)

https://www.edps.europa.eu/sites/default/files/publication/16-09-23_bigdata_opinion_en.pdf.

²⁸ [CEPD, 19 februarie 2020, Declarație referitoare la implicațiile fuziunilor asupra vieții private.](#)

²⁹ [Ibidem.](#)

³⁰ [Ibidem.](#)

³¹ A se vedea, de asemenea, Comisia Europeană, Sinteză privind politica în domeniul concurenței, aprilie 2024, *Non-Price Competition: EU Merger Control Framework and Case Practice* (Concurența pe alte criterii decât cel al prețului: cadrul UE de control al concentrărilor economice și practica decizională), numărul 1, p. 5.

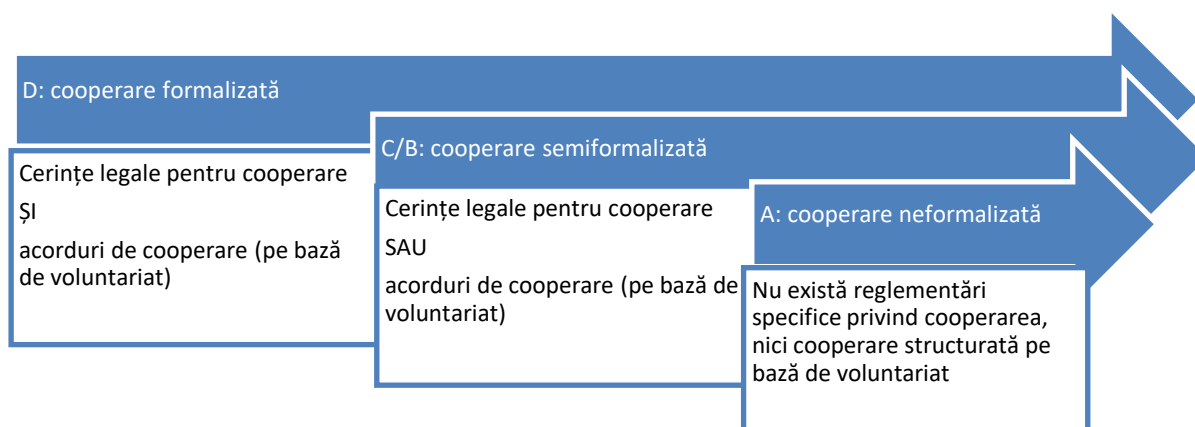
lucru nu aduce beneficii doar persoanelor fizice, ci și întreprinderilor, prin îmbunătățirea înțelegerii modului în care sunt aplicate cadrele de reglementare.

19. În plus, pe măsură ce legislația și jurisprudența în cele două domenii juridice se dezvoltă, nevoia de cooperare între autoritățile competente respective poate chiar să crească.

4.2 Modele de cooperare existente în statele membre ale UE

20. În prezent, gradul de cooperare între autorități, care depinde atât de cadrul juridic, cât și de alte elemente, cum ar fi gradul de încredere reciprocă între autorități, variază considerabil între statele membre și nu este armonizat de dreptul Uniunii. CEPD a efectuat o analiză a modelelor de cooperare existente în statele membre ale UE în septembrie 2023. Pe baza gradului de formalizare a cooperării, se conturează următoarea imagine:

- A. în unele state membre, nu există nicio dispoziție legală specifică de natură să impună sau să permită cooperarea dintre APD și autoritățile de concurență și nicio cooperare regulată și structurată pe bază de voluntariat. Cooperarea are loc în mod informal prin consultări ad-hoc, de exemplu, în contextul procedurilor administrative sau al anchetelor sectoriale sau al proiectelor comune ocazionale în domenii în care competențele de reglementare se suprapun sau prin elaborarea de documente de politică;
- B. cooperarea poate avea loc, de asemenea, fără un temei juridic specific în legislația națională, prin modalități de cooperare regulată, coordonată și structurată. Acestea pot fi stabilite prin protocoale de cooperare, declarații comune sau memorandumuri de înțelegere elaborate în comun. Astfel de acorduri, care nu sunt neapărat obligatorii din punct de vedere juridic, detaliază modalități cum ar fi ateliere comune, cursuri de formare, evenimente, reuniuni periodice și schimb de bune practici;
- C. în unele state membre există cerințe juridice explicite care reglementează cooperarea. Forma specifică de cooperare variază în funcție de fiecare caz în parte. Rezultatele acestui tip de cooperare iau, de regulă, forma unor avize cu privire la cazuri la cererea celeilalte autorități;
- D. cel mai înalt nivel de cooperare formalizată sau structurată se regăsește în statele membre în care există atât cerințe juridice, cât și modalități practice de cooperare între autorități.

21. Chiar și un nivel minim de cooperare formalizată permite autorităților să coopereze prin contacte ocazionale cu privire la aspecte specifice. În anumite împrejurări, ar putea exista cazuri în care aceste autorități sunt obligate să coopereze în temeiul principiului cooperării loiale.

4.3 Modalități de îmbunătățire a cooperării

22. Se poate dovedi benefic ca autoritățile să învețe unele de la altele, să identifice chestiuni de interes comun și posibile domenii de interacțiune, indiferent de consultările ad-hoc, să reducă la minimum obstacolele din calea cooperării și să elaboreze în comun acțiuni strategice. În acest scop, s-ar putea conveni cu privire la ateliere, reuniuni informale sau periodice sau grupuri de lucru speciale la nivel de experți în **cadrele de cooperare**, de exemplu acorduri administrative, declarații comune sau memorandumuri de înțelegere. Aceste instrumente pot stabili, de asemenea, principii, metode și norme esențiale pentru cooperarea dintre autorități (de exemplu, în ceea ce privește forma de comunicare care trebuie utilizată, termenele care trebuie respectate pentru răspunsuri – inclusiv pentru eventualele obiecții relevante – orientări comune, recomandări de politică etc.), precum și luarea în considerare a deciziilor și a sancțiunilor care au fost emise anterior de fiecare dintre autorități. Aceste acorduri pot reglementa, de asemenea, cantitatea de informații care pot fi transmise, elementele care pot face obiectul schimbului (de exemplu, date cu caracter personal) și gradul de coordonare preconizat între autoritățile în cauză cu privire la un anumit subiect.
23. Ținând seama de cadrul constituțional și administrativ din statul membru în cauză, **legiuitorul național și/sau guvernul ar trebui, de asemenea, să cunoască necesitatea ca autoritățile și organismele de reglementare să coopereze mai strâns în sectorul digital**. Acest lucru ar putea fi important, de asemenea, pentru a se asigura că autoritățile dispun de instrumentele și resursele necesare pentru a putea coopera în mod eficient și pentru a răspunde cerințelor legale care ar putea împiedica schimbul de informații între autorități și, astfel, cooperarea eficientă în cursul investigațiilor.
24. În cadrul autorităților, măsurile interne, cum ar fi înființarea unei echipe specializate care să coordoneze sarcinile de cooperare și să acționeze ca **punct unic de contact** pentru alte autorități, ar putea promova cooperarea cu alte autorități de supraveghere. De asemenea, ar putea fi util ca punctul de contact să beneficieze în mod regulat de cursuri de formare privind peisajul juridic relevant și evoluțiile juridice conexe ale cooperării în general și să participe la grupurile de lucru sau rețelele corespunzătoare³². În plus, în vederea asigurării unei cooperări eficiente, autoritățile ar trebui să **dezvolte o înțelegere de bază** și să se familiarizeze cu cadrul de reglementare care este supravegheat de omologii lor din diferitele domenii juridice. De exemplu, înainte de a iniția discuții cu o autoritate de concurență cu privire la un anumit aspect, ar fi benefic ca autoritățile pentru protecția datelor să aibă o înțelegere preliminară cu privire la conceptul de piață relevantă în general, dacă anumite entități de pe piața (piețele) respectivă (respective) ocupă (sau pot ocupa) o poziție dominantă etc.
25. Pot exista situații în care **o formă de cooperare mai structurată și mai regulată** ar putea fi preferabilă sau chiar necesară pentru a asigura aplicarea coerentă și eficientă a diferitelor legislații ale UE (a se vedea ilustrația de mai sus, C și D). Stabilirea unor protocoale de cooperare între diferite autorități competente în temeiul obligației de cooperare loială poate fi cea mai eficientă modalitate de a asigura consultări reciproce cu domeniul de aplicare adecvat și la momentul potrivit. Acest lucru poate contribui, de asemenea, la evitarea cazurilor de încălcare a principiului ne bis in idem, atunci când două

³² De exemplu: Grupul operativ al CEPD privind concurența și dreptul consumatorilor (TF C&C), Grupul de lucru pentru cetățeni și consumatori al Adunării mondiale pentru protecția vieții private (GPA DCCWG), Schimburi cu Rețeaua de cooperare pentru protecția consumatorilor în cadrul CPC-DPA. O prezentare generală a colaborărilor existente ale CEPD este disponibilă la adresa: https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/support-cooperation-and-enforcement/international-cooperation-cooperation-other_ro.

autorități competente decid să impună sancțiuni împotriva aceleiași entități pentru același comportament în temeiul a două sau mai multe cadre juridice distincte³³.

26. În sfârșit, ar putea fi desfășurate, de asemenea, anchete sectoriale comune și investigații comune, în măsura în care acest lucru este posibil și în conformitate cu cadrul juridic relevant, ca o formă și mai consolidată de cooperare între autorități.

5 CONCLUZIE

27. Promovarea sinergiilor dintre autoritățile pentru protecția datelor cu caracter personal și autoritățile de concurență poate îmbunătăți capacitatea ambelor regimuri de a proteja persoanele vizate și utilizatorii. De fapt, pe măsură ce modelele de afaceri ale întreprinderilor evoluează, datele cu caracter personal și normele aplicabile prelucrării acestora devin din ce în ce mai importante. Prin urmare, este esențial să se analizeze modalitățile de îmbunătățire a coerenței reglementărilor separate, dar interdependente, ținând seama de impactul aplicării lor incoerente la nivel individual și societal. Mai precis, acest lucru va necesita o mai bună înțelegere a relației dintre conceptele utilizate în legislația privind protecția datelor și dreptul concurenței, astfel încât să se consolideze capacitatea autorităților pentru protecția datelor de a lua în considerare contextul economic actual, precum și capacitatea autorităților de concurență de a include considerente potențial relevante privind protecția datelor în evaluările și deciziile lor.

Pentru Comitetul European pentru Protecția Datelor,
Președinta,

Anu Talus

³³ Hotărârea Curții de Justiție din 22 martie 2022, bpost SA/Autorité belge de la concurrence, C-117/20, ECLI:EU:C:2022:202. Potrivit CJUE, pentru ca un cumul de proceduri și de sancțiuni în temeiul normelor sectoriale și al dreptului concurenței să fie valabil, cele două reglementări în discuție trebuie să urmărească obiective legitime de interes general (punctul 44). În plus, pentru un cumul de proceduri și de sancțiuni valabil, trebuie să existe „norme clare și precise care permit să se prevadă actele și omisiunile care pot face obiectul unui cumul de proceduri și de sancțiuni, precum și coordonarea dintre diferitele autorități, dacă cele două proceduri au fost desfășurate într-un mod suficient de coordonat și de apropiat în timp și dacă sancțiunea aplicată cu ocazia primei proceduri pe plan cronologic a fost luată în considerare la evaluarea celei de a doua sancțiuni” (punctul 51).